

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

بررسی تعیین فراوانی افسردگی پدران پس از زایمان و تبیین درک مردان از آن:

مطالعه ترکیبی توضیحی متوالی

پایان نامه برای دریافت درجه دکتری در رشته بهداشت باروری

نگارنده:

زهرا یزدان پناهی

اساتید راهنما

دکتر زینب تقی زاده

دکتر سیده طاهره میر مولایی

۱۴۰۰

بررسی تعیین فراوانی افسردگی پدران پس از زایمان و تبیین درک مردان از آن: مطالعه ترکیبی توضیحی متوالی

چکیده

مقدمه: فراوانی افسردگی پدران پس از زایمان در دنیا در حال افزایش است و این افسردگی بر تمام ابعاد زندگی خانوادگی از جمله روابط با همسر و فرزند تاثیر می گذارد، اما کمتر مورد غربالگری، تشخیص و درمان قرار می گیرد، با توجه به اهمیت تبیین افسردگی پدران پس از زایمان و تعیین ریسک فاکتورها و پیش بینی کننده های آن، این مطالعه با هدف تعیین فراوانی افسردگی پدران پس از زایمان و تبیین درک مردان از آن انجام شده است.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه ترکیبی متوالی توضیحی است که در دو مرحله کمی و کیفی انجام گردید. ابتدا در مرحله کمی، یک مطالعه توصیفی تحلیلی از نوع مقطعی بر روی ۴۰۰ پدر مراجعه کننده به واحد مراقبت های مادر و کودک مراکز بهداشت شهرستان شیراز در سال ۹۹-۱۳۹۸ انجام شد. نمونه گیری به روش چند مرحله ای انجام شد و پدران دارای فرزند ۶ هفته تا ۱ سال که رضایت به شرکت در پژوهش داشتند، در مطالعه شرکت کردند. داده ها با استفاده پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و مقیاس افسردگی پس از زایمان ادینبورو که روایی و پایایی آن تایید شده بود، جمع آوری گردید. در این پرسشنامه، از نقطه برش بیشتر یا مساوی ۱۰ برای شناسایی پدران با افسردگی پس از زایمان استفاده گردید. سپس با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ تجزیه و تحلیل داده ها انجام گرفت. فاصله اطمینان ۹۵٪ و $P < ۰.۰۵$ سطح معنی داری در نظر گرفته شد. پس از آنالیز داده ها و شناسایی پدران افسرده در این بخش، مرحله دوم پژوهش به روش کیفی شروع شد. ابتدا با پدرانی که در بخش کمی از مقیاس افسردگی پدران پس از زایمان نمره بیشتر یا مساوی ۱۰ گرفته بودند تماس تلفنی گرفته شد. سپس با بیان اهداف پژوهش و جلب رضایت مشارکت کنندگان، زمان و مکان مصاحبه با آنها هماهنگ گردید. مصاحبه عمیق نیمه ساختار یافته انفرادی با استفاده از راهنمای مصاحبه، با ۱۹ پدر دارای افسردگی پس از زایمان که با روش نمونه گیری هدفمند انتخاب شده بودند انجام شد. سپس داده ها با استفاده از روش تحلیلی محتوای کیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج حاصل از مطالعه نشان داد که ۲۴/۳ درصد از افراد شرکت کننده در پژوهش، دارای افسردگی پس از زایمان پدران بودند. میانگین سنی پدران مورد مطالعه $۳۵ \pm ۵/۴$ بود و ۵۷/۷ درصد بیش از یک بارداری را در همسرانشان تجربه کرده بودند. تعداد بارداری، تعداد فرزند، تعداد سقط، حاملگی ناخواسته رضایت از زندگی و رضایت جنسی ابراز شده توسط نمونه ها، ارتباط معنی دار با افسردگی پدران پس از زایمان داشتند. بر اساس رگرسیون دوطرف گام به گام مدل پیشرو، حاملگی ناخواسته و رضایت از زندگی جنسی، قویترین پیش بینی کننده های افسردگی پدران پس از زایمان بودند. یافته های بخش کیفی پژوهش حاضر افسردگی پدران پس از زایمان را در سه درون مایه، ۱۲ طبقه و ۲۹ طبقه فرعی و ۴۴۰ کد

نشان داد. درون مایه اول، خستگی جسمی و روانی متشکل از چهار طبقه کاهش کیفیت خواب، تحلیل انرژی اختلال در رابطه جنسی، و بروز مشکلات رفتاری بود. درون مایه دوم عوامل تسهیل کننده افسردگی پدران پس از زایمان شامل پنج طبقه وجود آشفتگی های ذهنی، نگرانی ها و نگرش منفی نسبت به فرزند آوری، ویژگیهای شخصیتی و آسیب های روانی گذشته، نگرانی از چالش های پیش رو با تولد فرزند، تطبیق نیافتن با نقش پدری بود. تم سوم راهبردهای مقابله با افسردگی پدران پس از زایمان از سه طبقه بهره مندی از شبکه حمایت اجتماعی، امید به آینده، و کسب مهارت های جدید تشکیل شده است.

تحلیل نهایی شامل تلفیق یافته های کمی و کیفی نشان دهنده تایید و توضیح نتایج کمی مطالعه به کمک بخش کیفی مطالعه بود بدین صورت که مشارکت کنندگان با حداکثر تنوع در ویژگی های جمعیت شناختی و کسب نمره متفاوت از مقیاس ادینبورو درک مشابهی از افسردگی پدران پس از زایمان داشتند.

نتیجه گیری: نتایج این پژوهش می تواند اطلاعات پایه برای پژوهش های بعدی و طراحی مداخلات و برنامه ریزی های بهداشتی مورد نیاز در زمینه سیاست گذاری، برنامه ریزی در جهت غربالگری و تشخیص زودرس افسردگی پدران پس از زایمان و در نتیجه مدیریت صحیح و درمان بموقع افسردگی پدران پس از زایمان در راستای ارتقا سلامت پدران و در نتیجه خانواده و جامعه باشد.

واژه های کلیدی: افسردگی پس از زایمان پدران، مقیاس ادینبورو، مطالعه ترکیبی، مطالعه کیفی، پدران

**Teheran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery School**

Title:

**Determination of Paternal Postnatal Depression Frequency and
Men's perception of it: A Sequential Explanatory Mix Method
Design**

**A dissertation submitted as partial fulfillment of the requirements for
Doctor of Philosophy (PhD) Degree**

By

Zahra Yazdanpanahi

Supervisor (s)

Dr. Ziba Taghizadeh

Dr. Seyedeh Tahereh Mirmolayee

2021

Determination of Paternal Postnatal Depression Frequency and men's perception of it: A Sequential Explanatory Mixed Methods Design

Abstract

Background: Paternal postnatal depression (PPND), particularly the relationship with the spouse and children, is widely overlooked. Due to the importance of PPND, this study aimed to determine the perception and risk factors of PPND.

Objective: To determine the frequency, risk factors of PPND, and men's perception of it, based on the total Edinburgh Postnatal Depression Scale (EPDS) with a cut-off point of 10.

Methods: This is an explanatory sequential mixed method study composing of two quantitative and qualitative stages. Firstly, in the quantitative stage, a descriptive-analytical study was done on 400 fathers aged between six weeks to one year and referred to the healthcare centers in Shiraz in 2020-2021. They were selected by the multistage sampling method. First, data were collected using a demographic questionnaire and the EPDS and analyzed using SPSS software 22. Then, in the qualitative stage, 19 participants with PPND were selected through purposive sampling. Next, data collection was performed through in-depth, semi-structured, individual interviews with 19 participants. Finally, qualitative content analysis was performed to analyze the data.

Results: The mean age of the subjects was 35 ± 5.4 , and 57.7% had experienced more than one pregnancy with their spouses. The prevalence of PPND was 24.5% using the EPDS cut-off scores 10. Child numbers, gravid, the number of abortions, and unwanted pregnancies had a significant relationship with EPDS. In the qualitative stage, three themes, 12 categories, and 29 sub-categories emerged. The first theme, "Physical and mental fatigue," was composed of four sub-categories, a decrease in sleep quality, loss of energy, Failure to meet sexual needs, and behavioral problems. The second theme was determinants of PPND, consisting of five sub-categories, mental disruptions, negative attitude toward childbearing, individual characteristics, past mental damages, worries about future challenges, and conflict with the paternal role. The third theme was "Strategies for coping with PPND," consisting of three sub-categories, social support, hope for the future, and acquiring new skills.

The combination of quantitative and qualitative findings showed that the results of the qualitative stage confirmed quantitative results meaning that, participants with maximum diversity in demographic characteristics and different scores on the Edinburgh scale had a similar perception of postpartum paternal depression. **Conclusion:** The results of this study showed identifying the causes of PPND and coping strategies can provide basic information for health care workers and policymakers that is needed to help screening and early detection of PPND. It is also hoped that proper management and timely intervention strategies to prevent or treat PPND will have an essential role in promoting the health of fathers, families, and society.

Keywords: Postpartum Depression, Edinburgh, Father, Mix method study, depression, qualitative